

Profiel “Abdijhoeve Betlehem”

Benedictijns Centrum voor Meditatie & Toerusting

Apostolaat vanuit monastieke bron

Gastvrijheid neemt in het leven en de spiritualiteit van monniken van oudsher een grote plaats in. De kloosterscholen en gasthuizen vormden in de Middeleeuwen plaatsen van educatie, gezondheidszorg en ontwikkeling voor velen, ook buiten de abdijen. Europa dankt veel van haar culturele rijkdom aan de kloosters. Nog altijd zijn de abdijen centra van bezinning en overdracht van waarden voor vele tijdgenoten die zoeken naar verstillig en zingeving. De Sint Willibrordsabdij te Doetinchem heeft sinds haar stichting in 1945 een ruime ervaring met het verlenen van gastvrijheid aan zowel individuele bezoekers als een groepen.

Abdijhoeve Betlehem dankt haar naam enerzijds aan het middeleeuwse klooster Betlehem dat op deze locatie de voorloper is van de huidige Sint Willibrordsabdij te Doetinchem. En ‘Hoeve’ verwijst anderzijds naar de vroegere functie van de gebouwen waarin het monastieke Centrum thans is gevestigd. Hier bieden de monniken, naast gastvrijheid, een programma waarin meditatie vanuit verschillende spirituele tradities, toerusting vanuit een geestelijk leven en academisch onderlegde studie samen hun plek hebben en elkaar verrijken. Door twintig jaar ervaring is hier een centrum gegroeid dat expertise en levenswijsheid tot een eenheid liet uitgroeien en dat perspectief biedt voor een alsmaar groeiende behoefte naar herbronning. Een plek van kerkzijn in de seculiere wereld.

De duizenden gasten per jaar waarderen het rijke aanbod en de inbedding in een levendige monastieke gemeenschap. Ze putten uit monastieke bron door contemplatieve oefening, spirituele training en theologische scholing te funderen in de Regel van Benedictus, de liturgie, de Schrift, traditie en actualiteit. Dat maakt Abdijhoeve Betlehem tot een unieke plek van monastieke reflectie en van kerkelijke, maatschappelijke en persoonlijke bezieling. Het aangeboden programma en de faciliteiten beantwoorden aan de behoefte van allen die zich meditatief, professioneel of studieus willen bezinnen in de directe nabijheid van een vitale monnikengemeenschap.

Doelstelling

De doelstelling van het Centrum is ruimte te bieden aan een programma dat gebaseerd is op de twee pilaren van meditatie en toerusting. Dit verbindt verschillende activiteiten voor deelnemers uit kerk, maatschappij, bedrijfsleven, onderwijs en andere organisaties:

- open toegankelijke cursussen voor meditatie, toerusting en studie;
- projecten op maat voor bestaande groepen die begeleid worden vanuit de abdij;
- facilitering voor activiteiten van groepen die (een deel van het) centrum gebruiken met een eigen programma en begeleiding;

Eerste pilaar: Meditatie

De eerste pilaar van het Benedictijns Centrum is meditatie. Hierin heeft de abdij al decennialange ervaring en werkt samen met verschillende organisaties voor christelijke meditatie. En de monniken stellen het op prijs gastvrijheid te kunnen bieden aan groepen uit de Boeddhistische traditie (zoals Boeddhistisch Centrum Haaglanden; Zen.nl; Centrum van Zijn). Op de prachtige meditatiezolder komen per jaar talrijke groepen bij elkaar die zen-meditatie beoefenen en daarin mede vanuit de gemeenschap begeleid worden. De christelijke zen is dan ook een keurmerk van het centrum: een van de eerste plekken in Nederland waar dit werd beoefend en nog steeds een van de meest bekende. De Benedictijnerorde heeft uitdrukkelijk de missie om aan interreligieuze dialoog te werken. Het aanbod van zen-weekends zijn een bijdrage vanuit het centrum daaraan. Wachtlijsten voor de aangeboden weekends wijzen op een onafgebroken behoefte bij grote groepen deelnemers.

Tweede pilaar: Toerusting

De tweede pilaar is de toerusting voor verschillende groepen professionals en vrijwilligers uit kerk (Rooms-Katholiek; Oud-Katholiek en PKN) en samenleving en anderszins geïnteresseerden. De methode van groepswork en de combinatie van contemplatie en actief leven werken verrijkend voor het aanbod. Zo wordt de wijsheid vanuit de Regel van Benedictus voor professionals ontsloten. Dieper inzicht in de liturgie wordt met kerkelijke medewerkers verworven. Geïnteresseerden kunnen in een van de cursussen terecht die doelen op praktische levenswijsheid. De succesvolle samenwerking met *Avicenna* (Academie voor leiderschap), diverse bisdommen en andere instanties zorgt voor een veelbelovend perspectief. Voor de onderwijssector zijn onder andere de Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN), verschillende Pabo's (Leiden; Utrecht) en ROC Alfacollege in Hoogeveen te noemen.

Organisatie

De monniken leven van het werk van hun handen. Voor de Sint Willibrordsabdij is dit werk voor een belangrijk deel gelegen in het bieden van gastvrijheid. De organisatie van het centrum is in de afgelopen jaren steeds effectiever geworden. Zo is het aantal bezoekers significant toegenomen. Door het unieke karakter van het centrum en de veelbelovende perspectieven binnen de drie onderscheiden pilaren is het mogelijk om steeds meer activiteiten voor grotere groepen personen aan te bieden en een accommodatie voor meer groepen te faciliteren. Daarbij zal er ook voor de broeders werkgelegenheid worden geschapen. Twintig jaar na de eerste aanpassing van de

voormalige boerderijgebouwen is de tijd gekomen voor een beslissende stap om de organisatie professioneler en efficiënter te laten zijn. Dit willen we realiseren middels een verbouwing die de verschillende ruimtes flexibeler bruikbaar maakt zodat er ook parallelle activiteiten plaats kunnen vinden en zo een hoger rendement kan worden gehaald.

Achtergrond en perspectief

De monniken kenden tot einde van het vorig millennium inkomsten uit het houden van stierkalveren, een paramentenatelier en een microfiche-bibliotheek. Sinds de sluiting van de stallen als gevolg van de regelgeving rond stierkalveren werd nieuw emploti gevonden in het verder uitbouwen van een reeds in kleine schaal bestaande activiteit, het Stiltecentrum Bethlehem. In dit centrum zitten nu de volgende voorzieningen: 18 kamers met een capaciteit van 22 personen (meestal minder dan 18 personen per groep), twee zenmeditatie-zolders, een bespreekkamer, een onderdeel van de abdijbibliotheek, een boekbinderij, enkele gemeenschapsruimtes en een kleine kapel. Daarnaast is er tussen de twee vleugels van het gebouw een losstaande schuur en zijn er nog deels leegstaande voormalige stallen en schuren.

Door de capaciteit die er wordt gevraagd (vaak minder dan 18 deelnemers per bijeenkomst) maar wel het toenemend aantal aanvragen voor gebruikmaking van het stiltecentrum is het idee ontstaan om de inrichting van het stiltecentrum en bijbehorende zalen en gebouwen ter hand te nemen. In de bestaande gebouwen worden nu twee units ingericht zodat er twee groepen tegelijkertijd, maar toch onafhankelijk van elkaar, een eigen programma kunnen hebben om zodoende het aantal deelnemers en dus ook de omzet te laten groeien. Na twintig jaar is het huidige stiltecentrum tevens ook toe aan een renovatie omdat het, zowel energetisch alsook qua faciliteiten, niet meer kan concurreren met andere locaties. Tevens kan hierbij goed worden gebruik gemaakt van de investeringen die de abdij tijdens de eerdere verbouwing van het hoofdgebouw in 2015 heeft gedaan in verwarmingsinstallaties en een zonnepanelenveld.

Bij de keuze voor verbouwing gaat het, kort samengevat, dus om vier kernelementen:

- Een vernieuwd bewustzijn van onze zending om als monastieke gemeenschap te getuigen van het Evangelie ten dienste van kerk en samenleving door het bieden van gastvrijheid.
- Een kwalitatieve verbetering van de bestaande gebouwen waardoor ook op de langere termijn het aanbod door de gasten/gebruikers gewaardeerd zal worden.
- Een adequaat verdienmodel voor het levensonderhoud van de huidige gemeenschap en met het oog op de te verwachten aanwas.
- Door de reductie van faciliteiten door andere (monastieke) gemeenschappen geboden en door de aanhoudende vraag uit de markt ziet de toekomst er voor ons positief uit.